

จดหมายข่าวโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศไทย โดย GIZ ประเทศไทย

ฉบับที่ 19 ประจำเดือน ตุลาคม-ธันวาคม 2554

www.thai-german-cooperation.info

สวัสดีค่ะ

ในประเทศไทยเรามีเมื่อหลายสิบปีก่อนเคยมีผู้ศึกษาว่าการจะออกหื่นได้มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ 6 มกราคม (เป็นสกุลเงินที่เคยใช้ในประเทศไทยยังคงใช้กันที่จะเปลี่ยนเป็นยูโร) แผนอนวัตถุคำนี้ไม่ใช่ประเมินในแง่ของการนำภาระจากมาเป็นอาหาร

การขึ้นเคลื่อนเพื่อคุ้มครองสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างเชื่องข้าด้วยสาเหตุนานาประการ แต่ในช่วงไม่กี่ปีมานี้การนำเครื่องมือทางเศรษฐกิจและการเงินมาใช้ เช่น กลไกการพัฒนาที่สะอาด (CDM) ได้เป็นแนวทางหนึ่งที่มีศักยภาพในการปรับพฤติกรรมทั้งในด้านการผลิตและการบริโภค ลึกแผลทางหนึ่งคือแนวคิดว่า “เศรษฐศาสตร์ระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ (TEEB)” ซึ่งเป็นหัวข้อหลักของจดหมายข่าวฉบับนี้ เราจึงได้ขอแนะนำโครงการ ECO-BEST หรือโครงการเพิ่มศักยภาพการใช้มาตรการเศรษฐศาสตร์เพื่อคงคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศ ซึ่งเป็นโครงการใหม่ของ GIZ ที่สหภาพยุโรป รัฐบาลไทย และรัฐบาลเยอรมันเป็นผู้สนับสนุนทุนในการดำเนินงาน

แนวคิดของ TEEB คือการนำคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและการให้บริการของระบบนิเวศ เช่น น้ำ อากาศ ดิน วัตถุอุดม เข้ามายกเวก กับระบบเศรษฐกิจในรูปแบบที่นัก经济学家เรียกว่า “เศรษฐกิจด้วยมูลค่าทางเศรษฐกิจ” ได้แล้วยังสามารถนำมารักษาเอาไว้ได้อีกด้วย เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

เดิมเรามักจะคิดว่าบริการของระบบนิเวศเป็นสิ่งที่ธรรมชาติให้แก่เรา “โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย” แต่ต่อจากนี้ไปหากทำน้ำไปเที่ยวอุทยานแห่งชาติ ชายหาด หรือน้ำตก อาจจะลองคิดดูว่า การที่เราได้เพลิดเพลินกับทิวทัศน์อันงดงามและสิ่งแวดล้อมที่ดีนั้น หมายความว่า “เรา” ที่ได้จ่ายไป

เราวันว่าทำน้ำจะได้รับความเพลิดเพลินจากจดหมายข่าวฉบับนี้

ขอแสดงความนับถือ

คณะผู้จัดทำจดหมายข่าว

สารบัญ

Special Feature

1-2

Special Interview

3-5

Tips & Tricks

6

Roundup

7

7

8

9

10

11

11

12

13

14

14

15

15

16

17

17-18

19

GIZ ร่วมกับกรมอุทยานแห่งชาติฯ นำ TEEB มาทดสอบในประเทศไทย เพื่อรักษาระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ

บทสัมภาษณ์ เกี่ยวกับโครงการเพิ่มศักยภาพการใช้มาตรการเศรษฐศาสตร์เพื่อคงคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศ

คุณรู้หรือไม่?

GIZ นำเสนอแนวคิด TEEB และโครงการ ECO-BEST แก่ทั่วหน้าอุทยานแห่งชาติและเขตวัฒนธรรมสันติสุขทั่วประเทศ

GIZ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือระหว่างประเทศ”

ผลลัพธ์การดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพของสมาคมการค้า

ไทรหน่อไม้รั่วจิราภรณ์ จังหวัดนนทบุรี ได้รับการรับรองมาตรฐาน ThaiGAP เป็นรายแรกของประเทศไทย

ขยายผลการเลี้ยงสุกชิงเศรษฐกิจด้านพลังงาน

การจัดการการท่องเที่ยว และนรเทหภัยเพื่อตัวภาระภาระที่มีผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางสภาพภูมิอากาศ

การอนุรักษ์และการตอบแทนคุณภาพกระบวนการนิเวศ ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และลดโลกร้อน

เมืองอนาคต กิจกรรมดีดี สำหรับคนรักอินทรีย์

ปาล์มเม็กซ์ ประเทศไทย 2011

กระบวนการเบ็ดเตล็ดที่น่าสนใจ

การฝึกอบรม การคำนวณสูตรปั๊วจากผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม

การประชุมร่วมระหว่างเกษตรกรรายย่อยยกสู่คลองหาดและบ่อไร่

GIZ ร่วมกับกรมคุณลักษณะพิเศษ จัดพิมพ์ “รู้รอบก็ มีพิษทางอาชีว.” หมายความ แนวคิด และการจัดการ

สายการบินลุฟท์汉莎สายการบินชั้นนำของโลกที่จัดการบินในวันที่ 6-9 กันยายน

GIZ ร่วมกับ สพ. จัดสัมมนาพัฟฟ์ความคิดเห็นสาธารณะต่อ(ว่าง)แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ

สัมมนาเชิงปฏิบัติการของ GIZ และ สพ. ในประเทศไทย

อธิบดีกระทรวงสิ่งแวดล้อมฯ แห่งรัฐบาลเดนมาร์กเป็นประธานการเสวนาด้านการป้องกันและควบคุมอุทกภัย

Special Feature

GIZ ร่วมกับกรมอุทยานแห่งชาติฯ นำ TEEB มาทดสอบในประเทศไทยเพื่อรักษาระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ

แนวคิดว่าด้วยเศรษฐศาสตร์ระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ: The Economics of Ecosystems and Biodiversity – TEEB เป็นผลการศึกษาเพื่อบรรลุความเชื่อมโยงของระบบบันนิเวศและการพัฒนาของระบบเศรษฐกิจที่มุ่งหมายให้การดำเนินงานของอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพผลการศึกษาพบว่า การตระหนักรู้ถึงคุณค่าของระบบบันนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพในเชิงเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนนโยบายอันนำไปสู่การอนุรักษ์ระบบบันนิเวศที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจาก การศึกษาดังกล่าวจะเข้ามาช่วยแก้ไขและลดข้อขัดแย้งด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและระบบบันนิเวศลง และก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนได้มากขึ้น

ด้วยเลิฟเห็นถึงประโยชน์ของแนวคิดดังกล่าว GIZ จึงร่วมกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ศูนย์วิจัยสิ่งแวดล้อมเอล์มอลล์ (UFZ) และสภาพภูมิประเทศดำเนินโครงการเพิ่มศักยภาพการใช้มาตรการเศรษฐศาสตร์เพื่อคงคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและระบบบันนิเวศ (ECO-BEST) ขึ้น เพื่อนำแนวคิดและข้อเสนอของการศึกษาTEEB มาทดสอบปฏิบัติจริงในประเทศไทย โดยมุ่งหวังให้ผลงานที่เกิดขึ้นเป็นต้นแบบให้แก่ประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วย

โครงการ ECO-BEST มีการดำเนินงานเป็นระยะเวลา 4 ปี (ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2554-กุมภาพันธ์ 2559) โดยได้รับทุนสนับสนุนประมาณ 80 ล้านบาท และได้มีการเปิดตัวโครงการอย่างเป็นทางการไปแล้วเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2554 ที่ผ่านมา และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยมีนายสุนันต์ อรุณพรัตน์ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชในขณะนั้นเป็นประธาน

และคุณเวโรนิก เวโรนิก โลเรนโซ คณะกรรมการบริการสภาพภูมิประเทศประจำประเทศไทย ให้เกียรติกล่าวเปิดงาน

ภายในงาน ประกอบด้วยผู้เข้าร่วมงาน อาทิ คุณอีซูลเดอะ เฟล์สเดา ผู้แทนของสถานทูตสหพันธ์สาธารณะเยอรมนี ประจำประเทศไทย ดร.ไอดี วิทพเมอร์จากศูนย์วิจัยสิ่งแวดล้อมเอล์มอลล์ ดร.เบิร์ท ออลด์ ไซเบิร์ท จากศูนย์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งอาเซียน

ศาสตราจารย์ ดร. มิ่งสรรพ ขาวสอดจากสถาบันนโยบายสาธารณะมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ผู้พิพากษาวินัย เรืองศรี จากสถาบันรพีพัฒนาหักดิ้ง สำนักงานศาลยุติธรรมดร. เรณุสุขารமณ์จากสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์ร่วม สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย และข้าราชการในกรมอุทยานแห่งชาติฯ

ในช่วงที่ผ่านมา ECO-BEST ได้ หารือกับกรมอุทยานแห่งชาติฯ และ ว่าจะเริ่มนำร่องโครงการในพื้นที่ บรรกโลกดงพญาเย็น-เขาใหญ่ เป็น อันดับแรก เนื่องจากป่าแห่งนี้มี ความสำคัญและความโดดเด่นในเชิง ความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ การ เป็นที่อยู่อาศัยของพันธุ์พืชและสัตว์ ป่า การเป็นแหล่งต้นน้ำแม่น้ำบางปะ กง แม่น้ำมูล ที่หล่อเลี้ยงเขต เศรษฐกิจของประเทศไทย แต่คุณค่าของ ป่าแห่งนี้ยังเป็นที่ทราบกันอยู่เฉพาะ อุทยานแห่งชาติเข้าใหญ่เท่านั้น ดังนั้น ECO-BEST จึงตั้งเป้าที่จะ ร่วมกับภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ คันหา และพัฒนา กอลไกทาง เศรษฐศาสตร์ที่ทำให้เกิดการกระจาย

ตัวของการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความ ตระหนักในคุณค่าของป่าแห่งนี้ โดย ครอบคลุมไปถึงพื้นที่อื่นๆ อาทิ อุทยานแห่งชาติทับลาน อุทยาน แห่งชาติปางสีดา อุทยานแห่งชาติตา พระยา และเขตราชภัณฑ์สัตหีป่าดง ใหญ่

นอกจากนี้ ECO-BEST ยังได้ กำหนดแผนงานที่จะร่วมกับภาค ต่างๆ ผลักดันแนวคิดธนาคารต้นไม้ ให้มีกลไกบริหารจัดการที่ภาครัฐ ใน ระดับประเทศรองรับอย่างเป็น ทางการ ภายใต้การริเริ่มแนวคิดจาก คุณพงศ์ ชูแรม กับผู้สนับสนุนและ

ชุมชนในพื้นที่หน่วยพัฒนาต้นน้ำพะ โต๊ะ จังหวัดชุมพร นอกจากนี้ ECO- BEST ยังร่วมกับกรมอุทยาน แห่งชาติฯ พร้อมผู้เกี่ยวข้อง ขับเคลื่อนและคิดค้นกลไกเศรษฐศาสตร์ เพื่ออนุรักษ์ระบบนิเวศในพื้นที่ลุ่มน้ำ

คลองท่าดี ณ บ้านคีริวง ตำบลกำ โลน อำเภอสาข จังหวัด นครศรีธรรมราช เพื่อให้ทุกฝ่ายมี ส่วนร่วมในการรักษาความอุดม สมบูรณ์ของแหล่งต้นน้ำ คงความ เข้มแข็งของชุมชน และส่งเสริมการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ร่วมกับอุทยาน แห่งชาติเข้าใหญ่ควบคู่ด้วย

Special Interview

บทสัมภาษณ์ เกี่ยวกับโครงการเพิ่มศักยภาพการใช้มาตรการเดรบสูต้าสตร์ เพื่อคงดุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและระบบบิเวศ (ECO-BEST)

“โครงการ ECO-BEST มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย เพราะความพยายามในการอนุรักษ์ธรรมชาติได้ จะไม่บรรลุผลเลย หากเรายังไม่แก้ไขสาเหตุ อันเป็นปัญหาเชิงเศรษฐศาสตร์ที่รุ่มเร้าต่อทรัพยากร และต้องค้นหาทางออกให้ประชาชนในท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ตลอดจนสาธารณะชน ได้มีส่วนร่วม และได้รับประโยชน์จากการพยายามในการอนุรักษ์ของเข้าเหล่านั้น กรมอุทยานแห่งชาติฯ จึงยินดีที่ได้ร่วมมือในโครงการ ECO-BEST เพราะจะช่วยแสดงให้เห็นว่า เราจะนำเครื่องมือเศรษฐศาสตร์และการเงินมาใช้ในการทำงานในระดับพื้นที่ได้อย่างไร และเกิดประโยชน์ต่อเป้าหมายการอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืนได้”
นายสุนันต์ อรุณพรัตน์ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (ตำแหน่ง ณ วันสัมภาษณ์ 25 สิงหาคม 2554)

“การประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจของความหลากหลายทางชีวภาพยังมีข้อจำกัด เนื่องจากถูกครอบงำด้วยความรู้สึกทั่วๆ ไปจากความพึงพอใจของมนุษย์และเทคโนโลยี แม้ปัจจุบันจะมีกลไกใหม่ๆ มาใช้ในการอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น สิทธิประโยชน์ทางภาษีสิ่งแวดล้อม การตลาดสีเขียวและการจ่ายแทนคุณแก่การบริการของระบบบิเวศ แต่กลไกเหล่านี้ยังคงถูกตั้งคำถามจากความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องเสมอ

ในทางเศรษฐศาสตร์นั้น ทุนจากธรรมชาติเกือกบัจจัยที่จำเป็นต่อมนุษย์มากmay เช่น น้ำสะอาด และการควบคุมสภาพภูมิอากาศ ส่วนมากแล้วบริการเหล่านี้จากธรรมชาติจะมีราคาตันทุนที่ถูกกว่าการใช้เทคโนโลยีสร้างหรือจัดทำขึ้น ดังนั้นการปกป้องระบบบิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ จึงมีความคุ้มค่าเป็นอย่างมาก ECO-BEST จะทดลองนำเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และการเงินใหม่ๆ มาใช้ในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทยและภูมิภาคนี้

สหภาพยูโรปมีความยินดีที่ได้ร่วมสนับสนุนโครงการนี้เพื่อนำประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการใช้เครื่องมือที่มีนวัตกรรมเหล่านี้มาขยายผล และเปิดโอกาสทางเศรษฐกิจที่ของพื้นที่ซึ่งมีคุณค่าต่อการอนุรักษ์สูง เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งความหลากหลายทางชีวภาพและเศรษฐกิจ” นางเวนีค ลอร์เรนโซ่ ที่ปรึกษาทางการทูตและหัวหน้าฝ่ายความร่วมมือ สำนักงานคณะกรรมการสหภาพยูโรปประจำประเทศไทย

“การใช้กัญชาเป็นวิธีการหลักเพื่อปกป้องธรรมชาติในประเทศไทยมาหลายสิบปีแล้ว แต่การพัฒนาและเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่รวดเร็ว ได้ก่อให้เกิดการสูญเสียและเสื่อมโทรมของระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ วันนี้ การบังคับใช้กัญชาเป็นมาตรการที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง แต่ไม่เพียงพออีกต่อไป ปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองเป็นผลให้ระบบการบังคับทางกฎหมายอ่อนแอ และเกิดความขัดแย้งขึ้นในทุกระดับ ผลลัพธ์เห็นว่า ECO-BEST เป็นโครงการที่มีประโยชน์มาก ด้วยเหตุพิจารณาเป็นการนำวิชาการทางเศรษฐศาสตร์มาใช้เพื่อนำรักษาระบบนิเวศ ซึ่งไม่เพียงแต่จะกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วม แต่ยังสามารถพิสูจน์ถึงผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการร่วมมือดังกล่าว”

เราคงต้องมาร่วมกันคิดว่า จะทำให้ทุกคนเห็นคุณค่าของทรัพยากรน้ำและดินทุนในการดูแลรักษาฯเป็นอย่างไร รวมถึงธรรมชาติอื่น ๆ เช่น ต้นไม้ สัตว์ป่า ซึ่งมีคุณค่าในตัวเอง ผู้คนอาจจะไม่ได้รับคุณค่าเหล่านั้นโดยตรงที่เป็นตัวเงินจากการซื้อหรือขายได้ แต่เป็นคุณค่าจากการควบคุมความสมดุลของระบบนิเวศ การประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจของป่าและสัตว์ป่าจึงมีความจำเป็นยิ่ง ที่จะทำให้ทุกคนได้เห็นคุณค่าและประโยชน์ต่างๆ ที่เราทุกคนได้รับอย่างมีความสุข เมื่อทุกฝ่ายเห็นถึงคุณค่าเหล่านั้นแล้ว ผมเชื่อว่าผู้คนอีกมากจะมาช่วยกันอนุรักษ์และปกป้องทรัพยากรามากขึ้น” ดร. นิรัตติกอร์ ประยุรสิทธิ์ รองอธิบดี กรมอุทยานแห่งชาติ

“ปัจจุบันมีการประเมินมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจจากการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพทั่วโลก ที่ 45 ล้านล้านยูโร ขณะที่งบประมาณในการฟื้นฟูความเสียหายมีเพียง 6 ล้านล้านยูโรเท่านั้น เมื่อประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์อีกมาแล้ว เราต้องแบ่งปันมูลเหล่านั้นมาเป็นมาตรการบริหารจัดการโดยยึดหลักการของ TEEB ที่ตั้งอยู่บนฐานหลักการแห่งการอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และการแบ่งปันอย่างเท่าเทียม ยกตัวอย่างเช่น ประชาชนที่อยู่ในเขตแนวป่าและได้ร่วมรักษาป่า ควรได้ค่าตอบแทน สวัสดิการด้านการศึกษา การสาธารณสุข หรือการใช้ประโยชน์ผลิตภัณฑ์จากป่า ทุกวันนี้ เมื่อนำวัตถุดิบที่เป็นของป่าไปแปรรูปเป็นยาทางการแพทย์ แล้ว ยาเหล่านั้นก็มีราคา แพง ในทางกลับกัน คนที่ดูแลป่าซึ่งทำให้ระบบนิเวศยังคงเป็นแหล่งวัตถุดิบเหล่านั้นกลับได้ผลประโยชน์ตอบแทนเพียงน้อยนิด

ผู้คนที่อยู่และดูแลรักษาป่า เป็นผู้ที่ช่วยบรรเทาภาวะโลกร้อน ขณะที่คนในเมืองก็ได้รับประโยชน์เช่นกัน เราจึงต้องทำการศึกษาว่า จะจัดสร้างให้คุณภาพชีวิตของคนเหล่านี้มีความอยู่ดีกินดีได้อย่างไร เช่นเดียวกับการใช้กลไกเศรษฐศาสตร์เพื่อแสดงให้เห็นถึงมูลค่าของความเสียหายจากการเสียพื้นที่ป่าและมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นในกรณีที่ระบบนิเวศนั้นๆ ได้รับการปกป้องดูแลไว้อย่างดี” ดร.รุ่งนภา พันโนวิมูลย์ ผู้อำนวยการส่วนความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมอุทยานฯ (ตำแหน่ง ณ วันสัมภาษณ์ 25 สิงหาคม 2554)

“ประเทศไทยมีไม้ยืนต้นน้อยลงกว่าในอดีต เพราะไม่มีแรงจูงใจให้เอกชนปลูกหรือรักษาต้นไม้ไว้ในที่ดินของตน การสร้างการยอมรับว่า การมีและการปลูกต้นไม้ไว้ในที่ดินของตนเองนั้นเป็นเสมือนการมีสินทรัพย์มีค่า ย่อมเป็นแรงจูงใจและเป็นคำตอบได้ทางหนึ่ง การปลูกต้นไม้ในที่ดินของตนเองมีส่วนสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของในต้นไม้นั้นด้วย ธนาคารต้นไม้เป็นองค์กรประชาชนที่ก่อตั้งขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนปลูกต้นไม้ในที่ดินของตน และดำเนินการขับเคลื่อนให้ภาครัฐมีกลไกที่ยอมรับถึงคุณค่าของต้นไม้ที่ยังยืนต้นอยู่เหล่านั้น”

ต้นไม้หนึ่งๆ ความมีมูลค่าในขณะที่ยังยืนต้นอยู่ มิใช่ต้องตัดฟันก่อนแล้วจึงมีราคา ต้นไม้ที่ยังยืนต้นอยู่ให้คุณประโยชน์ ไม่เพียงแต่แก่เราที่ได้รับบริการจากระบบนิเวศที่ดีและเขียวชอุ่ม แต่รวมถึงการเป็นแหล่งวัตถุดิบของเนื้อไม้แก่คนรุ่นหลังอีกด้วย

“แนวคิดหลักของธนาคารต้นไม้ คือ การสร้างแรงจูงใจทางเศรษฐกิจให้แก่ผู้ปลูกและดูแลรักษาต้นไม้ในที่ดินที่ดินที่ถือครอง อาจแปรรูปค่าต้นไม้เป็นตัวเงิน หรือเป็นสินทรัพย์ในการค้าประภันเพื่อเข้าถึงระบบบริการสังคมหรือสวัสดิการด้านต่างๆ ของรัฐ เช่น การศึกษา การรักษาพยาบาล หรือค้าประภันสินเชื่อ เงินชดเชยน้ำจากถูกเก็บหรือออมไว้ในรูปบัญชีธนาคาร หรือนำไปลงทุนในพันธบัตรของรัฐ อัตราค่าตอบแทนที่ได้นำเสนอไว้แน่น ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายในการปลูกป่าของรัฐมาก และจะได้มาจากการต้นไม้ที่มีการขึ้นทะเบียนแล้วเท่านั้น ทั้งนี้ การขึ้นทะเบียนต้นไม้และระบบการติดตามตรวจสอบเป็นหน้าที่ของชุมชน ซึ่งคือสาขาระบบของธนาคาร และเพื่อให้คงไว้ซึ่งความเสมอภาคภายใต้ธรรมของกลไกนี้ จะจำกัดค่าตอบแทนสำหรับการปลูกและดูแลรักษาต้นไม้ไว้ไม่เกินคนละ 100 ต้น แม้ว่าครรภะมีต้นไม้ที่ขึ้นทะเบียนหรือปลูกไว้มากเกินกว่าจำนวนหนึ่งก็ตาม ดังนั้น ถ้ารัฐบาลยอมรับและให้การสนับสนุน ธนาคารต้นไม้จะไม่เพียงช่วยอนรักษ์ระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพได้แต่ยังช่วยบรรเทาปัญหาความยากจนและหนี้สินของ

“ประเทศไทยเคยเป็นประเทศผู้ส่งออกไม้ชูงรายใหญ่ ด้วยเหตุเพราะประเทศไทยตั้งอยู่ในระบบ尼เวศป่าเขตร้อน เราจึงมีศักยภาพสูงในการเป็นผู้ส่งออกไม้ชูงและผลิตภัณฑ์ไม้รายใหญ่ แต่ปัจจุบันอุตสาหกรรมไม้ของไทยกลับต้องพึ่งพาตัวที่น้ำเข้าจากต่างประเทศหรือไม้ย่างพาราซีนเป็นไม้ที่มีถิ่นกำเนิดจากภูมิภาคอื่น ความหลากหลายทางชีวภาพของไทยที่มีมากมายนั้น รวมถึงการมีชนิดพันธุ์ไม้ที่ใหม่ชูงและผลิตภัณฑ์จากไม้ที่มีคุณภาพดีอีกด้วย แต่ความหลากหลายทางชีวภาพของไม้ป่าเหล่านี้ กำลังเสื่อมหายไปจากความทรงจำของคนไทย อุตสาหกรรมป่าไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้รวมทั้งการปลูกป่าเชิงเศรษฐกิจไม่เป็นที่สนใจของสาธารณชน ช้าร้ายยังถูกมองด้วยทัศนคติด้านลบอีกด้วย”

“หากมีแรงจูงใจทางเศรษฐกิจและนโยบายสนับสนุนที่ถูกต้องเหมาะสม อุตสาหกรรมป่าไม้และผลิตภัณฑ์ไม้อาจกลับพื้นคืนความรุ่งเรืองได้ และแรงจูงใจทางเศรษฐศาสตร์ยังเป็นกลไกกำกับให้กระบวนการบริหารจัดการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้ด้วย อุตสาหกรรมไม้เหล่านี้เป็นอุตสาหกรรมหลักอย่างหนึ่งของระบบเศรษฐกิจที่ยังยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยที่พัฒนาแล้วหลายประเทศ และทำให้ไม่สิ่งใดเกิดขึ้นในประเทศไทยไม่ได้?” นางปิยะพิพัฒน์ อี้ยวพาณิช ผู้อำนวยการร่วมโครงการ ECO-BEST, GIZ

Tips & Tricks

ค่าธรรมเนียมเข้าอุทยานแห่งชาติ ในมาดากัสการ์คือ คันละ 5 เหรียญสหรัฐฯ หรือราว 150 บาท ในเบลีซ มีการเก็บค่าธรรมเนียมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติจากนักท่องเที่ยวต่างชาติเพื่อนำรายได้มาสมทบทุนเพื่อคุ้มครองและจัดการพื้นที่อนุรักษ์อย่างยั่งยืน (ความร่วมมือทางด้านการเงินเพื่อสนับสนุนการอนุรักษ์ 2546 – Conservation Finance Alliance 2003)

ในพื้นที่เประบางต่อสารในเตรตของสหราชอาณาจักร (UK Nitrate Sensitive Areas – NSA) รัฐบาลจ่ายเงินชดเชยให้แก่เกษตรกรที่ปรับการจัดการให้ฟาร์มลดการระลังสารในเตรตลงสู่น้ำได้ดี (สภาพสากลว่าด้วยการอนุรักษ์ 2550 – IUCN 2007)

こそสตาวิกานำรายได้ที่เรียกเก็บจากภาษีน้ำมันเชื้อเพลิงมาเป็นกองทุนให้แก่เจ้าของพื้นที่ป่าในการดูแลและดูแลน้ำ (แพร์โรต์-แม็ทเทอร์ และเดวิส 2544 -Perrot-Maître and Davis 2001)

สมาคมอนุรักษ์น้ำแห่งหุบเขาคERICA โคลอมเบีย สมัครใจจ่ายค่าธรรมเนียมการใช้น้ำประปาให้แก่หน่วยสารสนับน้ำป่าท้องถิ่นเพิ่มขึ้น เพื่อแลกเปลี่ยนกับการจัดการป่าต้นน้ำอย่างเหมาะสม โดยคาดหวังจะปรับปรุงคุณภาพและปริมาณน้ำในลำน้ำ อันจะยังประโยชน์ให้แก่ผู้ผลิตสินค้าทางการเกษตร (องค์กรอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ 2545 - FAO 2002)

กฎหมายในสหราชอาณาจักรให้สิทธิลดหย่อนภาษีที่ดินแก่เจ้าของที่ดิน ที่เกือกูลต่อการอนุรักษ์ คือ ยอมจำกัดสิทธิการใช้ประโยชน์ในสินทรัพย์ของตน อันเป็นผลต่อการคุ้มครองทรัพยากรอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกัน (รัฐสภา 2549 - House 2002)

สืบเนื่องจากปรากฏการณ์ Eutrophication คือ การที่แหล่งน้ำมีสารอาหารมากจนทำให้สิ่งมีชีวิตในน้ำเดินโดดและขยายจำนวนอย่างรวดเร็ว (และส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำดีบของน้ำเพื่อการบริโภค หลาย ๆ ประเทศในเอเชียจึงปรับลดเงินอุดหนุนแก่การผลิตและใช้ปุ๋ยลง เช่น ปากีสถาน (ลดจาก 178 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ลงเหลือเพียง 2 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) บังกลาเทศ (ลดจาก 56 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เป็นศูนย์) และฟิลิปปินส์ (ลดจาก 48 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เป็นศูนย์) (ไมเออร์ส 2541 - Myers 1998)

การศึกษาหนึ่งพบว่า ไร้กาแฟแห่งหนึ่งในこそสตาวิกาที่อยู่ในรัศมี 1 กิโลเมตรจากป่าธรรมชาติได้ประโยชน์จากการผสมเกสรของแมลงตามธรรมชาติ และผลผลิตกาแฟมากกว่าไร้กาแฟในพื้นที่อื่นๆ ถึงร้อยละ 20 ซึ่งเทียบได้ว่า การบริการจากป่าธรรมชาติ มีค่าสูงถึงประมาณ 60,000 เหรียญสหรัฐฯ หรือ 1,800,000 บาท ที่เดียว (ริคเคท์และคณะ 2547 – Ricketts et al. 2004)

Roundup

GIZ นำเสนอแนวคิด TEEB และโครงการ ECO-BEST[▲] แก่หัวหน้าอุทยานแห่งชาติและเขตอุทยานรัฐสัตว์ป่าทั่วประเทศ

เมื่อวันที่ 5-6 กันยายน 2554 ที่ผ่านมา โครงการเพิ่มศักยภาพการใช้มาตรการเศรษฐกิจศาสตร์ เพื่อคงคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศ (ECO-BEST) ของ GIZ ได้นำเสนอแนวคิดว่าด้วยเศรษฐกิจศาสตร์ระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ (TEEB) ตลอดจนการดำเนินงานของโครงการฯ ในเวทีสัมมนาเรื่องแนวทางการจัดการความหลากหลายทาง

ชีวภาพในพื้นที่คุ้มครอง ณ โรงแรมริชمونด์จังหวัดนนทบุรี โดยมีผู้บริหารระดับสูงจากสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ทั้ง 16 แห่งทั่วประเทศพร้อมด้วยหัวหน้าอุทยานแห่งชาติและเขตอุทยานรัฐสัตว์ป่าเข้าร่วมสัมมนากว่า 250 ท่าน

การร่วมกันดำเนินโครงการ ECO-BEST ของกรมอุทยานแห่งชาติฯ และ GIZ นับว่าเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงว่าประเทศไทยรับเยอรมันและสหภาพยุโรป ให้ความสนใจและได้การดำเนินการตามโปรแกรมพื้นที่คุ้มครอง ตามมติที่ประชุมภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ครั้งที่ 7 เมื่อปี พ.ศ. 2547 ภายหลังจากการจัดการความหลากหลายทาง

สัมมนาดังกล่าวหัวหน้าพื้นที่คุ้มครองจากอุทยานแห่งชาติอินทนนท์ เขตอุทยานรัฐสัตว์ป่าภูเขียว เขตอุทยานรัฐสัตว์ป่าสลักพระและอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ต่างแสดงความสนใจและมีความประสงค์ที่จะขอร่วมในโครงการ ECO-BEST เพื่อร่วมศึกษาการนำเครื่องมือเศรษฐกิจศาสตร์มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเพื่อคุ้มครองพื้นที่ป่าในความรับผิดชอบของตน

GIZ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือระหว่างประเทศ”[▲]

เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2554 ที่ผ่านมา GIZ ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือระหว่างประเทศ” ณ โรงแรมเดวิสกรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

อภิปรายผลการศึกษาที่ GIZ ผู้แทนจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง และประชาคมนานาชาติมอบหมายให้ดำเนินการและเพิ่งจะเสร็จสิ้นไปเมื่อเร็วๆ นี้ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยหรือมหานครอื่นๆ ที่มีศักยภาพเป็นคู่แข่งในการเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคนี้แล้วประเทศไทยหรือกรุงเทพมหานครจะมีข้อได้เปรียบอยู่ในหลายประการ แต่เมื่อพิจารณาจากการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงขึ้นทุกขณะ ประเทศไทยยัง

คงต้องเสริมสร้างศักยภาพของตนเองให้แข็งแกร่งและแก้ไขอุปสรรคตลอดจนข้อจำกัดที่มีอยู่อย่างเหมาะสมทั้งในช่วงเวลาและวิธีดำเนินการ ดังนั้นการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ จึงเป็นเวทีให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ร่วมกันพิเคราะห์อย่างถ้วนว่าประเทศไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งกรุงเทพมหานครนั้นมีความพร้อมเพียงใดที่จะเป็นศูนย์กลางความร่วมมือระหว่างประเทศ

ผลลัพธ์การดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพของสมาคมการค้า

GIZ ร่วมกับสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย (BOT) และสภา

อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (FTI) ดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพของ สมาคมการค้า ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2552 โดยมีกิจกรรมหลักคือการจัด อบรมและให้คำปรึกษาเพื่อการ พัฒนาด้านแท่นสมาคมการค้า 7 สมาคม มากอย่างต่อเนื่องในเรื่องการ พัฒนาพันธกิจและวิสัยทัศน์ การ

พัฒนาระบบสมาชิกและการสร้าง รายได้ให้กับองค์กรการส่งเสริม บทบาทของสมาคมการค้าในระดับ นโยบาย การบริการจัดการสมาคม การค้า และการบริการด้านข้อมูล และขณะนี้ โครงการได้ดำเนินมาถึง ระยะสุดท้าย โดยผลลัพธ์จากการ ดำเนินงาน สามารถสรุปได้ดังนี้

- สมาคมการค้าที่เข้าร่วมโครงการ มีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของสมาคมเพื่อบริหารจัดการภายใต้และแสดง จุดแข็งของสมาคมสู่สาธารณะ
- สมาคมการค้าได้เรียนรู้ถึงแนวทางในการหารายได้ รวมถึงหลักการคิด วิเคราะห์ และวางแผนเพื่อรับจัดกิจกรรมการ หารายได้ โดย ร้อยละ 50 ของสมาคมการค้าที่ร่วมโครงการ สามารถจัดกิจกรรมเพื่อหารายได้ให้กับสมาคม
- สมาคมการค้าได้เรียนรู้กระบวนการพัฒนาระบบสมาชิก ส่งผลให้มีจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น โดยเฉลี่ยร้อยละ 15
- สมาคมการค้าเข้าใจถึงบทบาทในการติดตามและนำเสนอด้านการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือริเริ่มนโยบาย ที่เอื้อ ต่อสภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจ รวมถึงได้เรียนรู้ช่องทาง วิธีการ ขั้นตอนใหม่ๆ อันนำไปสู่การวางแผนเชิง วิเคราะห์ และดำเนินการอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- สมาคมการค้ามีการบริหารจัดการภายใต้ดีขึ้น เช่น มีการว่าจ้างพนักงานประจำเพื่อดำเนินงานของสมาคมและ ให้บริการสมาชิก รวมถึงมีการจัดทำแผนงานประจำปีอย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอ
- สมาคมการค้าเข้าใจถึงบทบาทการให้บริการข้อมูลแก่สมาชิกและสาธารณะ และมีแนวคิดที่จะปรับปรุงคุณภาพการ บริการข้อมูลให้ดียิ่งขึ้น

จากความสำเร็จดังกล่าว GIZ ร่วมกับ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย (BOT) สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (FTI) และบริษัท อิมแพ็ค เอ็กซิ บิชั่น เมเนจเม้นท์ จำกัด จึงได้มีแผน

ร่วมกันจัดงาน “Best Practice Conference for Thai BMOs” ใน วันที่ 7 พฤศจิกายน 2554 ณ ศูนย์ การประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี เพื่อสรุปผลสำเร็จการดำเนินโครงการ

พร้อมทั้งเผยแพร่องค์ความรู้และ ประสบการณ์ที่ได้รับ สู่สมาคมการค้า อื่นๆ และผู้สนใจทั่วไป อันจะเป็นการ ขยายผลไปสู่วงกว้างและสามารถนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อีกไป

ໄຮທນ່ອໄມຟັ້ງຈິຣາກຣົນ ຈັງຫວັດນគຣປຸ້ມ ໄດ້ຮັບການຮັບຮອງມາຕຣູານ ThaiGAP ເປັນຮາຍແຮກຂອງປະເທດໄທ

ໜັງຈັກທີ່ໜ່າຍຝ່າຍທັງການຄວັງແລະ
ເອກະນຸ ເຊັ່ນ ສປາຫວັດການຄ້າແຫ່ງ
ປະເທດໄທ ສຕາບັນອາຫານ
ມາຫວິທາລີເກະບາດສາດຖາວອນ (ວິທາ
ເບືດກຳແພັງແສນ) ສໍານັກງານສ່ວນເສີມ
ວິສາກົດຈົນນາດກາລາງແລະຂັດຍ່ອມ
(ສສ.) ສມາຄຸມຜູ້ປະກອບການພື້ນັກ
ຜລໄມ້ໄທແລະ GIZ ດຳເນີນງານຮ່ວມ
ງານກັນມາເປັນເວລາຫລາຍື່ມ ມາຕຣູານ
ThaiGAP ກີ່ໄດ້ຮັບການອຸນຸມຕົວຢ່າງ
ເປັນທາງການແລ້ວວ່າມີມາຕຣູານ
ເທິບນເທິກກັບ GLOBALGAP ແລະໄໜ້
ທີ່ນ່ອໄມຟັ້ງຈິຣາກຣົນໃນຈັງຫວັດ
ນគຣປຸ້ມເປັນຜູ້ຜົລິດສິນເຄົກເກະທຽຍ
ແຮກໃນປະເທດໄທທີ່ຜ່ານການຮັບຮອງ
ມາຕຣູານ ThaiGAP ການໄດ້ຮັບການ
ຮັບຮອງມາຕຣູານ ThaiGAP ໃນຄັ້ງນີ້
ນອກຈາກຈະເປັນຄວາມສໍາເຮົາຂອງ
ເຈົ້າຂອງໄຣທີ່ທຳການເພື່ອກະຕົບ
ມາຕຣູານການປົງປັນທີທາງການເກະທຽຍທີ່
ດືອຢ່າງຖຸມເທົາຍ່າງຕ່ອນເອີ້ນ 6 ປີ
ແລ້ວ ຍັງຈະໜ່າຍສ້ວງແຮງບັນດາລາໃຈໃຫ້
ຜູ້ຜົລິດສິນເຄົກເກະທຽຍແຮກຢືນຢັນ
ໃນ
ຈັງຫວັດນគຣປຸ້ມແລະຈັງຫວັດໄກລ້າເຄີຍ
ດຳເນີນຮອຍຕາມອົກດ້ວຍ
ເມື່ອປີ ພ.ສ. 2550 ໄຣຈິຣາກຣົນໄດ້ເຂົ້າ

ຮ່ວມໂຄງການນໍາຮ່ວມ GLOBALGAP Option 2 ຂອງ GIZ ໂດຍເປັນສາມືກ
ໃນກຸລຸມຝ່າຮົມປະກັນ (Contract Farming) ຂອງບໍລິຫານ ເຄື່ອງ ເຟົ້າ ຜູ້
ສ່ວນອົກຜັກແລະຜລໄມ້ຮ່າຍໃໝ່ ທີ່ກ່າວ
ບໍລິຫານໃຫ້ການສັນບສັນນຸ່ມດ້ານການ
ຝຶກອົບຮົມ ພັດນະວະບັນຈັດການ
ຄຸນກາພ (QMS) ແລະເປັນຜູ້ອົກ
ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຂອບຮອງ ຄຸນຈິຣາ
ກຣົນໄດ້ເວີ່ນຮູ້ແລະທ່ານວາເຂົ້າໃຈ
ຂ້ອງກໍາທັນດຸອງມາຕຣູານ
GLOBALGAP ແລະການດຳເນີນງານ
ຮະບບການຈັດການຄຸນກາພ (QMS)
ຕ່ອມໃນປີ ພ.ສ. 2552 ໄຣຈິຣາກຣົນເຂົ້າ
ຮ່ວມໂຄງການ GLOBALGAP Option 2
ຂອງ GIZ ຮະຍະຂໍຍາພຸລ ແລະເປັນຜູ້
ດຳເນີນງານຮະບບ QMS ໃຫແກສາມືກ
ໃນກຸລຸມແລະໄດ້ຮັບການຮັບຮອງມາຕຣູານ
GLOBALGAP ບັນກຸລຸມ ກາຍໃຫ້ໜ້ອ
ກຸລຸມເກະທຽກ “ເຊີ່ມຝ່າຮົມ” ສາມືກ
ຂອງກຸລຸມສາມາຄົມພັດນະວະບັນການ
ບໍລິຫານຈັດການໃໝ່ແລະຮັກໝາ
ສຕານກາພຂອງການຮັບຮອງຕາມ
ມາຕຣູານ GLOBALGAP ອ່າງ
ຕ່ອນເນື້ອງດັ່ງແຕ່ນັ້ນເປັນດັ່ນນາ ເນື້ອ
ມາຕຣູານ ThaiGAP ໄດ້ຮັບການຮັບຮອງ
ເທິບນເທິກກັບ GLOBALGAP
ເປັນຜລສໍາເຮົາ ຄຸນຈິຣາກຣົນເປັນຜູ້ຜົລິດ
ສິນເຄົກເກະທຽຍແຮກ ທີ່ຂອງເປັ້ນຍິນ
ມາໃໝ່ມາຕຣູານ ThaiGAP ເພົ່າ
ມາຕຣູານ ThaiGAP ມີຂ້ອງກໍາທັນ
ເປັນກາພາໄທແລະສອດຄລັ້ງກັບ
ກົງໝາຍໄທ ທໍາໃຫ້ຮັບຮອງມາຕຣູານ
ເຂົ້າໃຈແລະດຳເນີນງານໄດ້ງ່າຍກວ່າ
ນອກຈາກນັ້ນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຕຽບ
ຮັບຮອງມາຕຣູານ ThaiGAPຍັງຕ່າງກວ່າ

ມາຕຣູານ GLOBALGAP ໃນຂະໜາດ
ຄວາມໜ້າເຂົ້າໃຈ້ອື່ອຂອງຮະບບຄວາມ
ປົວດັບກັບອາຫາຮອງໃນຮະດັບເດືອນກັນ
ກັບມາຕຣູານ GLOBALGAP
ວັນທີ 25 ສິງຫາມຄ 2554 ທີ່ຜ່ານມາ ໄຣ
ຈິຣາກຣົນໄດ້ຮັບການຮັບຮອງມາຕຣູານ
ThaiGAP ເປັນຮາຍແຮກຂອງປະເທດໄທ
ໂດຍໄດ້ຮັບການຕຽບຮັບຮອງຈາກ
ບໍລິຫານ NFS-CMI Asia Pacific ການທີ່
ໄຣຈິຣາກຣົນຜ່ານການຮັບຮອງມາຕຣູານ
ດັ່ງລ່າວ ທໍາໃຫ້ຜູ້ສ່ວນອົກຜັກແລະຜລໄມ້
ຮ່າຍໃໝ່ ຕລອດຈົນຜູ້ຄັປລຶກຂອງໄທ
ທີ່ຕ້ອງການສ່ວນເສີມມາຕຣູານອາຫາຮ
ປົວດັບກັບຄຸນກາພສູງຕ່າງໃຫ້ຄວາມ
ສົນໃຈກັບໜ່ອໄມ້ຜ່ວັນຂອງໄຣຈິຣາກຣົນ
ເປັນອ່າງນາກ

ຂະໜົນໜ່ອໄມ້ຜ່ວັນຂອງໄຣຈິຣາກຣົນ
ສ່ວນອົກໄປຢັ້ງສຫພາພູໂຮປ ສູ່ປຸ່ນ
ອອສເຕຣເລີຍ ໄດ້ຫວັນ ແລະຈັດຈໍາຫ່າຍ
ໄທແກ່ຜູ້ຄັປລຶກກາຍໃນປະເທດ ເຊັ່ນ
ເດວມມອລີ໌ ອາຮົງວູ້ ແລະເຄື່ອງຂ່າຍ
ໂຮງແຮມຕ່າງໆ ຂະໜົນແປ່ງສາຫຼິດ
ThaiGAP ຂອງມາຫວິທາລີເກະທຽຍແຮກ
ສາດຖາວອນ (ວິທາເບືດກຳແພັງແສນ) ແລະໄໜ້
ຂອງບໍລິຫານກຳແພັງແສນ ຄອມເມອຮ
ເຊີຍລ ຈຳກັດ (ເຄື່ອງ ເຟົ້າ) ກໍາລັງ
ດຳເນີນການເພື່ອຂອງການຮັບຮອງ
ມາຕຣູານ ThaiGAP ເປັນຮາຍຕ່ອໄປ

ขยายผลการเลี้ยงกุ้งเชิงเศรษฐกิจด้านพลังงาน

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความได้เปรียบในการแข่งขันของการเพาะเลี้ยงกุ้งในประเทศไทยโดยใช้มาตรการเศรษฐกิจด้านพลังงาน ผลของโครงการนำร่องบ่งชี้ว่าการใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพและการพัฒนาการจัดการด้านพลังงานมีส่วนช่วยประหยัดพลังงานได้สูงถึงร้อยละ 20-30 ตั้งนั้น ในช่วงของการขยายผล จึงกำหนดกิจกรรมหลักไว้ 3 กิจกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพเชิงเศรษฐกิจด้านพลังงานดังต่อไปนี้

- 1) จัดให้มีฟาร์มเลี้ยงกุ้งตัวอย่างเชิงพาณิชย์จำนวน 8 ฟาร์มเพื่อส่งเสริมการจัดการฟาร์ม และสาขิตการบริหารจัดการพลังงานที่ดี ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ
- 2) สร้างความตระหนักรู้และศักยภาพในการจัดการพลังงานให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้ง
- 3) สนับสนุนให้มีการเปลี่ยนมอเตอร์ประสิทธิภาพดี เป็นมอเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูง

หลังจากที่จัดให้มีฟาร์มเลี้ยงกุ้งตัวอย่างเชิงพาณิชย์จำนวน 8 ฟาร์ม โครงการได้ทำการเก็บข้อมูลการใช้พลังงานจากการเลี้ยงกุ้งจำนวน 1 รุ่น เพื่อวัดผลการใช้พลังงาน พบว่า ผลประหยัดที่เกิดจากการเปลี่ยนมอเตอร์เดิมเป็นมอเตอร์มาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วงร้อยละ 4 – 10 ในขณะที่มอเตอร์เกิร์ลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วงร้อยละ 21 – 26

นอกจากนี้ยังได้ข้อมูลจากตัวอย่างฟาร์ม ซึ่งเป็นฟาร์มเลี้ยงกุ้งตัวอย่างเชิงพาณิชย์ในจังหวัดสงขลา ด้วยว่า การจัดการฟาร์มกุ้งอย่างเหมาะสมนั้น สามารถประหยัดพลังงานได้ถึงร้อยละ 10-20

โครงการเผยแพร่ผลจากการศึกษาดังกล่าวให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งไปแล้วราว 2,000 รายในงานวันกุ้งและกิจกรรมฝึกอบรมที่จัดขึ้นที่จังหวัดจันทบุรี สุราษฎร์ธานี ตรัง ยะลา และสงขลาที่ผ่านมา ระหว่างการฝึกอบรม โครงการได้จัดกิจกรรมให้เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งไปเยี่ยมชมฟาร์มเลี้ยงกุ้งตัวอย่างเชิงพาณิชย์ เพื่อให้เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งรับทราบและเห็นการทำงานของมอเตอร์เกิร์ล/mอเตอร์มาตรฐาน ตลอดจนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้จากเจ้าของ

ปรึกษาของโครงการ เพื่อสร้างความตระหนักรู้และพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการพลังงานให้แก่เกษตรกรผู้ฟาร์มต้นแบบ และที่เลี้ยงกุ้ง โครงการได้จัดพิมพ์คู่มือประยุกต์พลังงานในการเพาะเลี้ยงกุ้งจำนวน 10,000 เล่ม และผลิตวีดิทัศน์

การปฏิบัติเกิดสำหรับ
เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งไทย
www.maothai.org | โทร. 077-374-498-371-0

จำนวน 5,000 แผ่น เพื่อแจกจ่ายให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งทั่วประเทศ ผ่านกรมปักรณ์ สมาคมกุ้ง ผู้จัดจำหน่ายอาหารกุ้ง และผู้จัดจำหน่ายมอเตอร์ จากการติดตามผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจากผู้จัดจำหน่ายมอเตอร์พบว่าขณะนี้มีการเปลี่ยนมอเตอร์ไปแล้วรวมทั้งสิ้น 10,500 ตัว เป็นมอเตอร์เกิร์ล 10,000 ตัว และมอเตอร์มาตรฐาน 500 ตัว

การจัดการการท่องเที่ยว และบรรเทาภัยพิบัติจากการภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ในระหว่างวันที่ 5-7 กันยายน พ.ศ. 2554 โครงการการท่องเที่ยวและการปักป้องสภาพภูมิอากาศของ GIZ และองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) ภายใต้ความร่วมมือของดร. ธงชัย ใจดี ผู้อำนวยการสถาบันน้ำและคุณภาพน้ำ กรมโยธาธิการและผังเมืองเข้าเยี่ยมชมและศึกษาพื้นที่เกาะช้าง เพื่อหาแนวทางการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติในพื้นที่ จากการ

เปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ และการพัฒนารูปแบบแนวทางการสร้างผังเมืองรวม โดยมุ่งหวังให้สามารถนำความรู้จากการศึกษามาประยุกต์ใช้ในการวางแผนและบริหารจัดการการใช้ที่ดิน เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวให้สอดคล้องไปกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและสามารถป้องกันพื้นที่ท่องเที่ยวจากภัยพิบัติทางธรรมชาติได้ โดยการศึกษารั้งนี้

คณะกรรมการได้ให้แนวความรู้ทางด้านวิชาการเรื่องการจัดการการท่องเที่ยว การป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติจากภาวะโลกร้อนแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดตราด เทศบาลเกาะช้าง อบต.เกาะช้างใต้ และชุมชนบ้านสลักคอก และคาดว่าจะมีการทำการศึกษาวิจัยในประเด็นดังกล่าวเป็นระยะเวลา 6 เดือน เพื่อพัฒนาพื้นที่เกาะช้างต่อไป

การอนุรักษ์และการตอบแทนคุณทางระบบนิเวศ ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และลดโลกร้อน

เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2554 ที่ผ่านมา โครงการการท่องเที่ยวและการปักป้องสภาพภูมิอากาศและองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) ได้ร่วมกันจัดบรรยายพิเศษเรื่อง แนวทางและประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการตอบแทนคุณทางระบบนิเวศ ตลอดจนการแนะนำวิธีการลดโลกร้อน ให้แก่ผู้จัด

การพื้นที่หมู่เกาะช้าง เจ้าหน้าที่ และนายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดตราด โดยมีศ.ดร. แมทเทียส ฟรอยเดอร์ (Prof.Dr.Matthais Freude) ผู้เชี่ยวชาญด้านภัยพิบัติและน้ำท่วม จากรัฐบาลเดนมาร์ก กระทรวงสิ่งแวดล้อมประเทศไทย ให้เกียรติมาเป็นผู้บรรยาย

จากการบรรยายดังกล่าว ทำให้ทราบ

ว่ารัฐบาลเดนมาร์ก ประเทศไทย ได้มีวางแผนการจัดการพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์อย่างจริงจัง ตลอดจนการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ โดยพื้นที่เหล่านั้นได้ถูกประกาศเป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติและวนอุทยานซึ่งมีการจัดการและส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อันก่อให้เกิดการสร้างงาน และสร้างรายได้ด้านการ

ท่องเที่ยวให้แก่ประเทศไทยได้ราก 5,000 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ/ปี นอกจากนี้ ในการบรรยาย ยังได้เรียนรู้กรณีศึกษาการอนุรักษ์พื้นที่ป่าชายเลนของประเทศไทยสถาน ซึ่งพูดว่าจากการอนุรักษ์พื้นที่ป่าชายเลนทำให้วัฒนธรรมประยุกต์เงินในการ

ก่อสร้างคันกันน้ำทั่วไทราร 1 แสนบาท/1 เอกตร/ปี (1 แอกเตอร์ = 6.25 ไร่) จะเห็นได้ว่าการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและทรัพยากรธรรมชาติจากการอนุรักษ์ดังกล่าว สามารถสร้างรายได้อย่างยั่งยืนให้แก่ภาคการท่องเที่ยวและ

ช่วยลดโลกร้อนได้อีกด้วยหนึ่ง อันจะเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับหมู่เกาะช้าง ที่จะสามารถพัฒนาต่อไป โดยเฉพาะพื้นที่ป่าชายเลนอันเปรียบเสมือนแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำและแหล่งป้องกันน้ำท่วม

เมนูออแกนิก กิจกรรมเด็ด สำหรับคนรักอินทรีย์

เมื่อเร็วๆ นี้ โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมผักและผลไม้อินทรีย์ไทย โดยกระทรวงพาณิชย์ สมาคมการค้าเกษตรอินทรีย์ไทยและ GIZ ได้ร่วมมือกับนิตยสาร 6 เล่ม ได้แก่ เอสไคว์ร์ ขวัญเรือน มาร์ชาร์ สจ๊วต ลิฟวิ่ง ไทยแลนด์ ชีวจิต และฟูด สไต

ลิสต์ จัดกิจกรรมสอนทำอาหารอินทรีย์ (Organic Class) ให้แก่ผู้อ่านนิตยสาร เพื่อเผยแพร่ความรู้และส่งเสริมการบริโภคอาหารอินทรีย์ ณ ร้านอาหาร “อโณทัย” ร้านอาหารมังสวิรัติ และโรงเรียนสอนทำอาหารนานาชาติ สวนดุสิต ซึ่งได้รับความสนใจจากผู้อ่านเป็นอย่างดี

ในระหว่างการทำอาหารนั้น ได้มีการสอนแทรกความรู้เรื่องอาหารอินทรีย์ และวิธีการเลือกซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ถูกต้อง ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ยังได้รับความสนุกสนานและอิ่มอร่อยกันถ้วนหน้า โดยเชฟจากโรงเรียนสอนทำอาหารนานาชาติ สวนดุสิตและเชฟฟอร์มทัย ก้องวัฒนา ผู้เชี่ยวชาญด้านอาหารและเมนูเพื่อสุขภาพและเจ้าของร้านปูกรัก แหล่งปูกรักปลดสารพิษชื่อดังในจังหวัดราชบุรี ได้นำเสนอเคล็ดลับดีๆ และสอนการทำอาหารอินทรีย์หากหลายเมนู อาทิ มัฟฟินข้าวโอ๊ตช็อกโกแลตชิพ ค็อกเกลลพิซซ่า ปลาเนื้อขาวหมักซอสใบโหระพาอบ

ปาล์มเม็กซ์ ประเทศไทย 2011

ในปี 2551 ที่ผ่านมา การส่งออกของ อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มของประเทศไทย คิดเป็นมูลค่าโดยรวมกว่า 1.4 แสนล้านบาททำให้ประเทศไทยมี กำลังการผลิตเป็นอันดับ 3 ของโลก ประกอบกับขนาดของอุตสาหกรรม น้ำมันปาล์มเอง ก็มีแนวโน้มที่จะ เดิบโตขึ้นเรื่อยๆ สังเกตจากการ ขยายพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกร รายย่อย ที่มีอยู่ถึงร้อยละ 80 ของ ประเทศไทย และนโยบายการส่งเสริมใน ด้านพลังงานทดแทนของรัฐบาลไทย โครงการการผลิตปาล์มน้ำมันและ น้ำมันปาล์มเพื่อพลังงานชีวภาพ อย่างยั่งยืนของ GIZ ร่วมกับ สมาคม ปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มแห่ง ประเทศไทย สมาคมโรงสกัดน้ำมัน ปาล์มแห่งประเทศไทย สมาคมโรง กลั่นน้ำมันปาล์มแห่งประเทศไทย

สมาคมผู้ผลิตใบโอดีเซลแห่งประเทศไทย และบริษัท ไฟร์เวิร์คส มีเดีย (ไทยแลนด์) จำกัด จึงมีมติเห็นควร ใน การจัดงานปาล์มเม็กซ์ ประเทศไทย 2011 (Palmex Thailand 2011) ขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย เมื่อ วันที่ 8-10 กันยายนที่ผ่านมา ณ อิม แพค เมืองทองธานี โดยได้รับเกียรติ จากคุณธีระ วงศ์สมุทร รัฐมนตรีว่า การกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รอง ประธานคณะกรรมการนโยบาย ปาล์มน้ำมัน เป็นประธานกล่าวเปิด งาน

ภายในงานประกอบด้วยการแสดง สินค้า นิทรรศการทางวิชาการ และ เทคโนโลยีของผู้ผลิตในอุตสาหกรรม น้ำมันปาล์มจากนานาประเทศ โดย โครงการฯ ได้จัดนิทรรศการทาง วิชาการ เพื่อนำเสนอผลการศึกษา การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจาก

อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มของไทย รวมถึงเผยแพร่กิจกรรมต่างๆ ของ โครงการฯ และแจกเอกสารคู่มืออัน เป็นประโยชน์ต่อการปลูกปาล์มน้ำมัน

เพื่อความยั่งยืน อาทิ คู่มืออาชีวนา แมย และความปล่อยด้วยสำหรับ เกษตรกรรายย่อยผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน คู่มือสำหรับเกษตรกรรายย่อยผู้ปลูก ปาล์มน้ำมันฉบับการ์ตูนสำหรับ เกษตรกรรายย่อย สมุดบันทึกสวน ปาล์ม เป็นต้น ซึ่งการจัดงานครั้งนี้ ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจาก หน่วยงานภาครัฐและเอกชน และ ประชาชนทั่วไปที่เกี่ยวข้องและสนใจ การผลิตน้ำมันและปาล์มน้ำมัน

กระเบื้องด์โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่

เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2554 ที่ผ่านมา จังหวัดกระปี้ ได้จัดโครงการ คลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชบูรพาภิเษกนี้ สำหรับชาวบ้านที่อยู่ในชุมชนที่ขาดแคลนทรัพยากรทางการแพทย์ ให้แก่ ผู้เข้าร่วมงานด้วย

น้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน) บริษัท ไทยอยล์ปาล์ม โคลนส์ และโครงการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มเพื่อพลังงานชีวภาพอย่างยั่งยืน ของ GIZ เข้าร่วม

การจัดคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ครั้งนี้ มีเจ้าหน้าที่ นักเรียน และเกษตรกร จากหมู่บ้านต่างๆ ในเขตพื้นที่อำเภอ อำเภอและอำเภอใกล้เคียงมารับบริการประมาณ 300 คน โดยมีบริการ คลินิกเกษตรด้านต่างๆ อาทิ คลินิกพืช คลินิกสัตว์ คลินิกดิน คลินิกน้ำ คลินิกบัญชี อันเป็นประโยชน์แก่เกษตรกร ในส่วนของ

โครงการฯ ก็ได้มีการจัดแสดงนิทรรศการ ส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน พร้อมแจกเอกสารความรู้ จากโครงการฯ ให้แก่ ผู้เข้าร่วมงานด้วย

จากล่าสุดได้ว่าการจัดคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ถือเป็นแนวทางที่สามารถให้บริการทางวิชาการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกร ได้เป็นอย่างดี อันจะมีส่วนช่วยกระตุ้นให้เกษตรกรเกิดการตื่นตัวและยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรมากขึ้น

การฝึกอบรม การคำนวณสูตรปุ๋ยจากผลิตภัณฑ์เควายใน

จากการฝึกอบรมให้ความรู้แก่โรงงาน 4 แห่ง ในจังหวัดตราด สร้างแก้ว สุราษฎร์ธานีและกระปี้เรื่องการเก็บตัวอย่างใบปาล์ม เพื่อนำมาวิเคราะห์หาปริมาณธาตุอาหาร ในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา ทำให้เกษตรกรได้ทราบผลการวิเคราะห์แล้ว ว่าแต่ละสวนที่ได้สุ่มเก็บตัวอย่างนั้นมีธาตุอาหารปริมาณเท่าไหร่ แต่ยังไม่ทราบถึงวิธีการที่จะนำค่าวิเคราะห์ไปใช้ประโยชน์กับสวนของตนเอง

ดังนั้นทางโครงการฯ จึงได้จัดฝึกอบรม การคำนวณการใช้ปุ๋ยตามผลค่าวิเคราะห์ไปให้แก่สมาชิกที่ส่ง

ตัวอย่างใบเควายที่ จำนวนทั้งสิ้น 213 ราย (รวม 4 โรงงาน) ในช่วงเดือน กรกฎาคม- สิงหาคม ที่ผ่านมา โดยมีผู้เข้าร่วมฝึกอบรม 137 ราย คิดเป็นร้อยละ 64 ของผู้ที่ส่งตัวอย่างใบเควายด

การฝึกอบรมเน้นการให้สมาชิกฝึกการคำนวณปริมาณการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ใน โดยใช้ผลค่าวิเคราะห์เปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานของธาตุอาหาร ซึ่งข้อมูลการใช้ปุ๋ยของปีที่ผ่านมา จะเป็นฐานข้อมูลสำคัญมาก เพราะจะช่วยให้สามารถเบริญเที่ยบและคำนวณการใช้ปุ๋ยในปีหน้าได้

อย่างถูกต้อง จากการฝึกอบรมดังกล่าวสมาชิกที่เข้าอบรมต่างให้ความสนใจเป็นอย่างดี และมีการรวมกลุ่มเพื่อช่วยกันคิดคำนวณหาค่าวิเคราะห์ใน โดยจะมีพื้นที่เลี้ยงเกษตรกร (FA) ลงพื้นที่เพื่อ ติดตามและให้คำแนะนำแก่เกษตรกรต่อไปด้วย

การประชุมร่วมระหว่างเกษตรกรรายย่อยกลุ่มคลองหาดและบ่อไร่

เมื่อเร็วๆ นี้ โครงการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มเพื่อพัฒนาชีวภาพอย่างยั่งยืน ได้จัดการประชุมร่วมกันระหว่างกลุ่มเกษตรกรนำร่องผู้ปลูกปาล์มน้ำมันทางภาคตะวันออก ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรรายย่อย อ. คลองหาด จ. สระแก้ว และกลุ่มเกษตรกรรายย่อย อ. บ่อไร่ จ. ตราด

เพื่อร่วบรวมกลุ่มสมาชิกสำหรับจัดตั้งคณะกรรมการของเกษตรกรรายย่อยภาคตะวันออก การรวมกลุ่มในครั้งนี้จะช่วยให้กระบวนการทำงานสะดวก รวดเร็วขึ้น รวมถึงช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการขอรับรองมาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่าง

ยั่งยืน (RSPO) อีกด้วย

การประชุมดังกล่าวได้มีการซื้อขายเรื่องร่างมาตรฐานกลุ่มเกษตรกรรายย่อย ทดสอบความถูกต้องของพื้นที่ป่าที่มีคุณค่าสูงในการอนุรักษ์ (HCV) การอบรมเรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำ ตลอดจนการแนะนำการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ใบ โดยอาจารย์ธีรพงษ์ จันทร์นิยม ผู้เชี่ยวชาญเรื่องปาล์มน้ำมันจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จากการประชุมเกษตรกรผู้เข้าร่วมทั้ง 68 ราย ต่างให้ความสนใจและร่วมมือเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอบรมเรื่องการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ใบ และสูตร

คำนวณค่าการใส่ปุ๋ย ซึ่งภายหลังจาก การประชุม ทางพี่เลี้ยงเกษตรกรในท้องสองพื้นที่จะช่วยทำหน้าที่ติดตาม ความคืบหน้าการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรและนำความรู้ที่ได้รับจาก การประชุมไปประยุกต์ใช้กับการจัดการสวนปาล์มให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

GIZ ร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ จัดพิมพ์

“รู้รอบทิศ มลพิษทางอากาศ...บทเรียน แนวคิด และการจัดการ”

เมื่อเร็วๆ นี้ GIZ ร่วมกับกรมควบคุมมลพิษร่วมผลงานและข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวกับมลพิษ เพื่อตีพิมพ์เป็นหนังสือเรื่อง “รู้รอบทิศ มลพิษทางอากาศ...บทเรียน แนวคิด และการจัดการ” โดยมีวัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางอากาศให้กับประชาชนผู้ประกอบการ นักเรียนนักศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเนื้อหาครอบคลุมเรื่อง สารมลพิษทางอากาศที่สำคัญ สาเหตุและผลกระทบที่เกิดจากมลพิษทางอากาศ การดำเนินการติดตามตรวจสอบและประเมินสถานการณ์ การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศการดำเนินความร่วมมือในระดับประเทศและระหว่างประเทศ ตลอดจนปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ใน

บริบทของประเทศไทยและบทบาทที่ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกเวทีโลก โดยจะมุ่งเน้นในเรื่องการสร้างความตระหนักรู้ถึง “การมีส่วนร่วมจากประชาชนและผู้ก่อมลพิษ” เพื่อบังกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศอันนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนตลอดจนเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อมอีกทางหนึ่งด้วย สำหรับผู้สนใจสามารถติดต่อขอรับหนังสือได้ที่ สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ

สายการบินอุฟต์อันชาเขี่ยมชมภาคสนาณที่จังหวัดกระบีในวันที่ 6-9 กันยายน

เมื่อวันที่ 6-9 กันยายนที่ผ่านมา คณะเจ้าหน้าที่สายการบินอุฟต์อันชาจำนวน 3 ท่าน ได้เดินทางไปเยี่ยมชมภาคสนาณ เพื่อศึกษาข้อมูล เชือเพลิงชีวภาพในประเทศไทย ที่จังหวัดกระบี จุดแรกที่เข้าเยี่ยมชมคือพื้นที่ของ บมจ. ยูนิวนิชน้ำมันปาล์ม มร. จอห์น เคลนดอน กรรมการผู้จัดการของยูนิวนิชได้นำเสนอภาพรวม

ของบริษัท จากนั้นจึงนำไปชมลานเก็บก้ำซึ่วภาพและแปลงปลูกปาล์มน้ำมัน สำหรับวันที่สองคณะทำงานโครงการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มเพื่อพลังงานชีวภาพอย่างยั่งยืนได้นำเสนอข้อมูลโครงการโดยสรุปเป็นเวลาครึ่งวัน และได้เปิดโอกาสให้คณะฯ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเกษตรกร

คณะเจ้าหน้าที่สายการบินอุฟต์อันชาได้ลงความเห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยอื่นๆ ที่เคยได้ไปเยี่ยมชมมาก่อนหน้านี้ อาทิ บราซิล และบริการได้อินโดนีเซีย เชือเพลิงชีวภาพของไทยนับเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด และคณะฯ ยังมีทัศนคติเชิงบวกต่อประเทศไทย อีกด้วย หลังจากนี้คณะฯ มีแผนที่จะเสนอโครงการเข้าสู่การประชุมคณะกรรมการบริหารของสายการบิน หรือมีละนักก่อจาระร่วมมือกับบริษัท

การบินไทย

ปัจจุบันอุฟต์อันชาจัดขึ้นเชือเพลิงคุณภาพจากบริษัทเนสต์ ซึ่งเป็นบริษัทที่มีเชือเสียงด้านน้ำมันปาล์มและเชือเพลิงชีวภาพในสิงคโปร์ หากสายการบินอุฟต์อันชาตัดสินใจสนับสนุนโครงการ จะเกิดผลดีต่อประเทศไทยและโครงการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มเพื่อพลังงานชีวภาพอย่างยั่งยืนเป็นอย่างยิ่ง

GIZ ร่วมกับ สพ. จัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นสาธารณะต่อ(ร่าง)แผนแม่บท รองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ

เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2554 ที่ผ่านมา สำนักประสานการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภายใต้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สพ.) ร่วมกับโครงการเพื่อพัฒนาการกำหนดนโยบายและการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของ GIZ จัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นสาธารณะต่อ (ร่าง)แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพ

ภูมิอากาศแห่งชาติขึ้น ณ โรงแรมรามาการ์เด้นท์ โดยมี คุณนิศากร โยวิชิรัตน์ เอกाचิกา สพ. เป็นประธานเปิดงาน การจัดสัมมนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนร่วมกันแสดงความคิดเห็นต่อร่างแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ที่ สพ. ได้จัดทำขึ้น ในประเด็นด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ ยังมีการจัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นในส่วนภูมิภาคอีก

3 ครั้ง ภายใต้หัวข้อ “การจัดทำแผนแม่บทไปแล้ว 6 ครั้ง เมื่อเดือนมิถุนายน – กันยายน 2554 ที่ผ่านมา”

ภายหลังจากการรับฟังความคิดเห็น ครบถ้วนภูมิภาคแล้ว คณะกรรมการจะนำข้อเสนอที่ได้ไปปรับแก้(ร่าง)แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ และคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ และคณะกรรมการฯ ที่ได้รับการแต่งตั้งเพื่อพิจารณา เป็นลำดับต่อไป

สัมมนาเชิงปฏิบัติการของ GIZ และ สพ. ในประเทศเยอรมนีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประสานการจัดการและการกำหนดนโยบายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ระหว่างวันที่ 18 มิถุนายน – 2 กรกฎาคม 2554 ที่ผ่านมา GIZ และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สพ.) ร่วมกันจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการในประเทศไทยเพื่อให้ความรู้แก่ผู้แทนจากหน่วยงานด้าน

สิ่งแวดล้อมของไทยประกอบด้วย ข้าราชการจากสำนักประสานการจัดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมอนามัย และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเข้าร่วม

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คุณผู้แทนไทยได้เยี่ยมชมห้องน้ำยานระดับท้องถิ่นของ 4 รัฐในประเทศเยอรมนี และพบว่ามีประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกันอยู่หลายประเด็น

ประเทศเยอรมนีเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดด้านการกำหนดนโยบายและประสานงานเพื่อเตรียมความพร้อมและบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ขณะผู้แทนได้เยี่ยมชมห้องน้ำยานระดับท้องถิ่นของ 4 รัฐในประเทศเยอรมนี และพบว่ามีประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกันอยู่หลายประเด็น

แห่งแรกที่เยี่ยมชมคือ “นครเบอร์ลิน ยังยีน: นครที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม” โดยได้แลกเปลี่ยนข้อมูลด้าน

สิ่งแวดล้อมและนิเวศวิทยาเป็นฐานคิดในการพัฒนาเมืองและภูมิทัศน์เพื่อให้เกิดความยั่งยืนและเป็นมิตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น แนวทางที่คำนึงถึงปัจจัยพื้นที่สีเขียว (Biotope Area Factor – BAF) และกรณีศึกษาของการลดปัญหาและปรากម្ពារណ์ภาวะความร้อนในเมือง “สนามบิน Tempelhof” เป็น例ด้วยที่ดีของความร่วมมือในการดำเนินงานนโยบายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการวางแผนเมือง

จุดที่สองการประชุมและศึกษาดูงานในหัวข้อ การจัดการน้ำเพื่อป้องกันอุทกภัย โดยได้แลกเปลี่ยนเรื่องการพัฒนานโยบายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของรัฐบาลเดนมาร์ก การประสานงานกับกระทรวงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การประสานงานระหว่างประเทศกับประเทศไทย (โปลแลนด์) รวมทั้งการดำเนินงานและความรับผิดชอบขององค์กรระดับรัฐ

จุดที่สามของการเยี่ยมชมและแลกเปลี่ยนเรื่องการพัฒนานโยบาย

ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของรัฐเชกโชนี-อันฮัลต์ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการประสานงานโครงการพลังงานสะอาด การส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น อาทิ ก้าชชีวภาพ/พลังงานชีวมวลจากของเสีย/เศษวัสดุทางการเกษตร และการส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

แห่งสุดท้ายที่คณะฯ ได้ไปเยี่ยมชมคือรัฐบาวาเรีย โดยคณะผู้แทนได้แลกเปลี่ยนเรื่องนโยบายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในบริบทของการพัฒนาอย่างยั่งยืน การวิจัย การสนับสนุนทางด้านการเงิน การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เช่น “ศูนย์พัฒนาความรู้ความสามารถสเตรียมคง” เป็นต้น

สำหรับหน่วยงานระดับชาติที่คณะฯ ได้ไปเยี่ยมชมคือกระทรวงสิ่งแวดล้อม คุ้มครองธรรมชาติและความปลอดภัยทางปรมาณูแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (BMU) คณะผู้แทนได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นตลอดเวลาที่เยี่ยมชมและได้พบกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องนโยบายและมาตรการสืบเนื่องจากนโยบายประเทศเพื่อนบ้านของสหภาพยุโรป โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศของ BMU และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญา

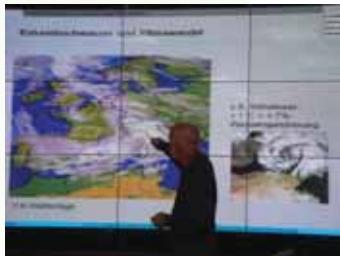
สหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น สถานการณ์และทิศทางของนานาชาติก่อนที่จะมีการประชุมประเทศภาคีสมาชิกอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 16 ณ เมืองเดอร์บัน

ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญของ BMU ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลและเน้นถึงแนวคิดใหม่ด้านพลังงานของเยอรมนี โครงการส่งเสริมการประหยัดพลังงานและนโยบายการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยเพิ่มสัดส่วนของการใช้พลังงานทดแทนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของเยอรมนีลงให้ได้ร้อยละ 40 ภายในปี 2563

ซึ่งคณะผู้แทนไทยได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์/แนวคิดพร้อมทั้งแสดงความสนใจต่อความร่วมมือด้านการพัฒนานโยบายและการพัฒนาศักยภาพขององค์กรประสานงานกลางต่อไป

อธิบดีกระทรวงสิ่งแวดล้อมฯ แห่งรัฐบรันเดนบูร์กร่วมแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ด้านการป้องกันและควบคุมอุทกภัย

เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2554 ที่ผ่านมา โครงการพัฒนาและดำเนินการตามนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทย ซึ่งร่วมกันดำเนินงานระหว่างสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สพ.) และ GIZ ได้เชิญศ. ดร. มาเรียส ฟรอยเดอ ได้นำเสนอแนวทางและมาตรการที่รัฐบรันเดนบูร์กใช้เพื่อปรับตัวและรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เนื่องจากในปี พ.ศ. 2553 ที่ผ่านมา เกิดอุทกภัยอย่างรุนแรง ประสมการณ์ที่นำเสนอถูกกล่าวครอบคลุมการใช้มาตรการที่สำคัญเพื่อปรับตัวและรับมือกับอุทกภัย ตามแนวคิด “กลับสู่ธรรมชาติ” อาทิ การจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำท่วมถึง/พื้นที่เก็บกักน้ำ การส่วนพื้นที่ที่มีความสำคัญทางชีวภาพและพื้นที่ชุมน้ำ และการจัดทำแผนแม่บทระดับ

บรันเดนบูร์ก โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนา จากหน่วยงานต่างๆ ของกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนนักพัฒนาผังเมืองของกรมโยธาธิการและผังเมือง

ภูมิภาคของลุ่มน้ำท่วมในรัฐ

นอกจากนี้ รัฐบรันเดนบูร์กยังได้ใช้เทคโนโลยีรับปุ่งคันกันน้ำที่มีอยู่เดิม และพัฒนามาตรการเพื่อจูงใจให้ประชาชนมีส่วนร่วมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่อไป ส่งผลให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้เรียนรู้บทเรียน ต่างๆ จากประสบการณ์ของรัฐบรันเดนบูร์กและได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องการจัดการอุทกภัยในบริบทของประเทศไทย พร้อมทั้งแนวทางที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์อุทกภัยและดินถล่มที่เกิดขึ้นในจังหวัดต่างๆ ของประเทศไทยเมื่อไม่นานมานี้

บรรณาธิการ :	ศิริพร ตีร์พรไพรัช	วราเทพ ทรงปัญญา
ผู้เขียน :	เจนตี้ด้า โกลา	ภาณุพิไล เทพอาเร้นนันท์
	จิราภักษ์ อินวงศ์	ยศวิน ถุ้งแก้วเกشم
	ชุดima ลงกักดี	วรรณิกา วัชนาเวคิน
	นิรัญชนา อุทยานรักษा	วิลาสินี ภูนุชօกวัย
	บิยะทิพย์ เอี่ยวนานิช	ศิริพร ภาวิชัมภ์
	สุชาดา เมธีคุณภรณ์	องนงนิตย์ ใจเกลี้ยง

รูปภาพทั้งหมดจัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการโครงการ

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ

ศิริพร ตีร์พรไพรัช

ผู้จัดการฝ่ายงานประชาสัมพันธ์

องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศเยอรมัน (GIZ)

193/63 อาคารเลครัชดา ชั้น 16

ถนนรัชดาภิเษกตัดใหม่ คลองเตย กรุงเทพฯ 10110

โทรศัพท์: 02-661-9273 โทรสาร: 02-661-9281-2

อีเมล: siriporn.treepornpaisal@giz.de

เว็บไซต์: www.thai-german-cooperation.info

โครงการที่ได้รับการสนับสนุนโดยกระทรวงเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันนี

- โครงการไทย-เยอรมันเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจ
- การขนส่งในเมืองอย่างยั่งยืนในเนอเชียง
- โครงการปรับปรุงคุณภาพอากาศในเมืองขนาดเล็กในภูมิภาคอาเซียน
- โครงการพัฒนาทำเรือในภูมิภาคอาเซียนอย่างยั่งยืน
- แผนงานความร่วมมือไตรภาคีไทย-เยอรมัน
- การจัดการศัตรูพืชโดยชีววิธีในระบบการผลิตพืชอาหารของภูมิภาคอาเซียน

โครงการที่ได้รับการสนับสนุนโดยกระทรวงสิ่งแวดล้อม คุ้มครองธรรมชาติและ
ความปลดภัยทางปรมาณูแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันนี

- โครงการนโยบายด้านสภาพภูมิอากาศ
- โครงการการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในวิสาหกิจขนาดกลาง
- โครงการการปกป้องสภาพภูมิอากาศในการการท่องเที่ยว
- โครงการการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนเพื่อใช้เป็นพลังงานชีวภาพ

โครงการที่ได้รับการสนับสนุนโดยสภาพภูมิป่าร้อน ร้อนบาลีไทยและร้อนบาลีเยอรมัน

- โครงการเพิ่มศักยภาพการใช้มาตรการเศรษฐกิจศาสตร์เพื่อคงคุณค่าของ
ความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศ (ECO-BEST)